

การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ตามหลักการบริหารนิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย)
สังกัดเทศบาลนครสงขลา

DEVELOPMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE OPERATIONS BASED ON
APARIHANIYADHAMMA IN THETSABAN 4 SCHOOL (BANLAMTRAI)
UNDER SONGKHLA CITY MUNICIPALITY

¹ปรีชา พุดดำ Pricha Phutdam ²พระครูสุเมตปริยัติคุณ PhrakhuSumetPariyattikun

³กษมา ศรีสุวรรณ Kasama Srisuwan

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Kokeheawman@gmail.com

Article Received: February 26, 2025. Revised: August 20, 2025. Accepted: August 21, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้อง 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงานคือ (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (3) การดำเนินงานตามแผน (4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ (5) การติดตามผลการดำเนินการ (6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (8) รับการประเมินคุณภาพภายนอก (9) นำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ที่มีการดำเนินการตามระบบแต่ยังไม่ชัดเจนนัก 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม มีแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรม ประกอบด้วย (1) การประชุมร่วมกันเป็นประจำ (2) การทำงานอย่างสามัคคี (3) การยึดถือและเคารพกฎระเบียบที่ดี (4) การให้ความเคารพในผู้นำและผู้รู้ (5) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และมติที่ประชุม (6) การส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร (7) การยกย่องสิ่งที่ดีงาม และ 3) ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกัน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม พบว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ ในดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพการศึกษา, หลักอปริหานิยธรรม, โรงเรียน

Abstract

This research article aimed to: 1) study the status of the internal quality assurance operation of Thetsaban School 4 (Ban Laem Sai), Songkhla Municipality, 2) study the development guidelines for the internal quality assurance operation of Thetsaban School 4 (Ban Laem Sai), Songkhla Municipality, and 3) present the development guidelines for the internal quality assurance operation of Thetsaban School 4 (Ban Laem Sai), Songkhla Municipality based on Aparihāṇiyadhamma. This research is a qualitative research with 3 research steps: Step 1: Study the current state of internal quality assurance operations in educational institutions by conducting in-depth interviews with 15 relevant individuals. The data were analyzed using content analysis. Step 2: Explore approaches for improving internal quality assurance operations in educational institutions based on the principles of Aparihāṇiyadhamma by conducting in-depth interviews with five experts. The data were analyzed using content analysis. Step 3: Present the proposed approaches for improving internal quality assurance operations in educational institutions based on the principles of Aparihāṇiyadhamma through a focus group discussion with seven distinguished experts. The data were analyzed using content analysis.

The research results found that: 1) The status of the operation of educational quality assurance within the educational institution was continuously carried out. The operations were as follows: (1) Setting educational standards, (2) Creating an educational development plan, (3) Implementing according to the plan, (4) Evaluating and inspecting quality, (5) Monitoring the results of the operation, (6) Preparing a self-evaluation report, (7) Developing the educational institution to be of quality, (8) Undergoing external quality assessment, (9) Applying recommendations from the analysis of the self-evaluation report (SAR) that had been carried out systematically but were not yet clear. 2) The guidelines for developing the operation of educational quality assurance within the educational institution according to the principle of Aparihāṇiyadhamma had guidelines for applying the principle of non-corruption, consisting of (1) Regular joint meetings, (2) Working together in unity, (3) Adhering to and respecting good rules and regulations, (4) Respecting leaders and experts, (5) Complying with the rules and resolutions of the meeting, (6) Promoting equality in the organization, and (7) Praising good things. 3) The results of presenting the guidelines for developing the operation of educational quality assurance within the educational institution according to the principle of Aparihāṇiyadhamma found that it was appropriate, feasible, and beneficial in the operation of educational quality assurance within the educational institution.

Keywords: Educational Quality Assurance, Aparihāṇiyadhamma, School

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 6 โดยมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และมาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมหรือกระทรวงอื่น เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้นิยามความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561, 2561)

สำหรับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 จนกระทั่งสถานศึกษาทุกแห่งได้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากกว่าสิบปี แต่กระแสนี้ก็ยังมีภาวะวิพากษ์วิจารณ์ว่า ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบประกันคุณภาพให้เกิดอย่างเข้มแข็ง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ประกาศมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ 1) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 3) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพภายนอก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อไป กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษา นักวิชาการ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน เพื่อพิจารณา มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย โดยคำนึงถึงการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562)

หลักอภิปธานิธรรมเป็นหลักธรรมอันนำมาซึ่งความสุขของสังคม กล่าวคือเป็นหลักธรรมแห่งการอยู่ร่วมกัน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในด้านการบริหารงาน เพราะเป็นหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของพระภิกษุอย่างแท้จริง ทั้งยังเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลรอบข้าง ด้วยหลักธรรมนี้จะสามารถนำไปสู่วิถีทางแห่งการแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในวงการคณะสงฆ์ซึ่งเป็นไปเพื่อความรุ่งเรืองแห่งพระพุทธศาสนาสืบไป นอกจากนี้หลักอภิปธานิธรรมนั้นเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีในองค์กร ส่งเสริมความคิดเห็น หลักกฎหมาย และจริยธรรมอันดีงามของสังคม หากองค์กรใดสามารถปฏิบัติได้ครบทั้ง 7 ประการ ได้แก่ 1) การประชุมร่วมกันเป็นประจำ 2) การทำงานอย่างสามัคคี 3) การยึดถือและเคารพกฎระเบียบที่ดี 4) การให้ความเคารพในผู้นำและผู้รู้ 5) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และมติที่ประชุม 6) การส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร 7) การยกย่องสิ่งที่ดีงามองค์กรนั้นหวังแต่ความเจริญแต่ฝ่ายเดียว เพราะผู้บริหารหากปฏิบัติตามหลักอภิปธานิธรรมย่อมสามารถจะทำความเข้าใจกับบุคลากรภายในองค์กร สร้างความเสมอภาคภายในองค์กร และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ หลักอภิปธานิธรรมจึงเป็นหลักปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสื่อม และเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้า นับว่าอภิปธานิธรรมนั้นควรค่าแก่การนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ยึดเป็นธรรมาภิบาลในองค์กรที่ทรงคุณค่า ยิ่ง

ได้นำเสนอถึงหลักการประชุมกันอย่างเนืองนิตย์ไว้ว่า การหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์เป็นธรรมข้อแรกในหลักอภิปธานิยธรรม ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ให้ไว้ และดูเหมือนคนทำงานในยุคสมัยนี้ก็นิยมการประชุมกันเป็นนิตย์ เพราะเป็นการได้พูดคุยบ่อยๆ งานก็จะก้าวหน้าไปด้วยดี (พระครูวิลาศกาญจนธรรม (เล็ก สุธมมปญโญ), 2562)

โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) (2565) เป็นโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสงขลา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบห้า (พ.ศ. 2564 – 2568) ที่ผ่านมา พบข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาและจากข้อมูลการสัมภาษณ์หัวหน้าและที่ปรึกษา หัวหน้าประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) และบทสัมภาษณ์ พบว่า โรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เท่าใดนัก ผู้วิจัยในฐานะครูโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) จำเป็นจะต้องหาแนวทางเพื่อผลักดันให้นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ให้ถึงเป้าหมายและเพื่อใช้เป็นข้อมูล ข้อเสนอแนะต่อการที่จะวางแผน แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่และเป็นแนวทางที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคม สร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ผู้ปกครองในคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษามีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอภิปธานิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา เพราะอภิปธานิยธรรมเป็นธรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีในองค์กร หากปฏิบัติตามย่อมสร้างความเสมอภาคในองค์กรเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เพื่อนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอภิปธานิยธรรม ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอภิปธานิยธรรม ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามี 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาและสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหา ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา พร้อมทั้งหาคุณภาพเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่า IOC คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 1.00 แล้วนำไปสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 15 คน ดำเนินการนำรายละเอียดจากการสัมภาษณ์มารวบรวมเรียบเรียงปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริหารนิยธรรม ได้แก่ 1) การประชุมร่วมกันเป็นประจำ 2) การทำงานอย่างสามัคคี 3) การยึดถือและเคารพกฎระเบียบที่ดี 4) การให้ความเคารพในผู้นำและผู้รู้ 5) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และมติที่ประชุม 6) การส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร 7) การยกย่องสิ่งที่ดีงาม เพื่อจัดทำร่างแนวทาง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 5 คน ตรวจสอบร่างแนวทางด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 รูป/คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจงและกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบประเมินการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา โดยประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรม ได้แก่ 1) การประชุมร่วมกันเป็นประจำ 2) การทำงานอย่างสามัคคี 3) การยึดถือและเคารพกฎระเบียบที่ดี 4) การให้ความเคารพในผู้นำและผู้รู้ 5) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และมติที่ประชุม 6) การส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร 7) การยกย่องสิ่งที่ดีงาม ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวการสนทนากลุ่มตามความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสนทนากลุ่มเพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา มีดังนี้

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์มาจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบททั่วไปของสถานศึกษา

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ มีการประชุมวางแผนโดยศึกษาวิเคราะห์จากสภาพปัญหาบริบทของโรงเรียนและนำมาจัดทำโครงการ มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและกำหนดประเด็นสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขตามประเด็นสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ

1.3 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการดำเนินโครงการ และกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการตลอดปีของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายและมอบหมายให้ครูที่รับผิดชอบ

โครงการทำการประเมินผลการดำเนินงานให้แล้วเสร็จ และมีการติดตามนิเทศการดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด

1.4 การประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการดำเนินการตรวจสอบติดตามที่เป็นปัจจุบัน มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง” มีการเตรียมการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

1.5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ วางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาการ

1.6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลสารสนเทศวิเคราะห์ และแปลผล ให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพตรงตามสภาพมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อจัดทำรายงานประจำปี นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและรับรองผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และรายงานประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานต้นสังกัด ละนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

1.7 การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง นำผลการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการดำเนินงานของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีโครงการ กิจกรรม การกำกับ ติดตาม และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง

1.8 รับการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาได้สรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

1.9 การนำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) โดยพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสม สถานศึกษานำผลจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ข้อมูลไปพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อใช้ในการปรับปรุงปีต่อไป

2. 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอภิปรายนิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครผลการศึกษา มีแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักอภิปรายนิยธรรม ประกอบด้วย (1) การประชุมร่วมกันเป็นประจำ เป็นกลไกสำคัญในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ และตัดสินใจร่วมกันช่วยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และส่งเสริมความโปร่งใสทำให้เกิดการพัฒนา (2) การทำงานอย่างสามัคคี เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ลดความขัดแย้งภายในองค์กร และสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สนับสนุนการช่วยเหลือกันและส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี (3) การยึดถือและเคารพกฎระเบียบที่ดี

กฎระเบียบเป็นสิ่งที่ช่วยให้การดำเนินงานมีมาตรฐานและเป็นธรรม การเคารพกฎระเบียบทำให้องค์กรมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีวินัยช่วยลดความขัดแย้งและสร้างความไว้วางใจภายในองค์กร (4) การให้ความเคารพในผู้นำและผู้รู้ ทำให้องค์กรพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองจากบุคคลที่มีประสบการณ์ ทำให้เกิดความเคารพซึ่งกันและกัน ลดความขัดแย้งในองค์กร (5) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และมติที่ประชุม การดำเนินงานต้องอยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบและข้อบังคับที่ตกลงร่วมกัน ทำให้เกิดความเป็นเอกภาพในการทำงาน และลดปัญหาการทำงานที่ขัดแย้งกัน เสริมสร้างวินัยและความรับผิดชอบของบุคลากรในองค์กร (6) การส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร ให้โอกาสทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรมและปราศจากการแบ่งแยก ทำให้เกิดความไว้วางใจและความร่วมมือระหว่างบุคลากร (7) การยกย่องสิ่งที่ดีงาม สนับสนุนให้มีการยกย่องและให้รางวัลแก่ผู้ทำความดี สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ช่วยให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงาน

3. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครผลการศึกษา โดยจัดการสนทนากลุ่มด้วยรูปแบบออนไลน์ผ่าน Google Meet ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของแนวทาง แนวทางการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนมีความเห็นว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลข้อค้นพบที่สำคัญมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา พบว่า มีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา 6) การดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา 7) การดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 8) การดำเนินการรับการประเมินคุณภาพภายนอก 9) สภาพการนำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของภิญโญ จูสี (2558) ที่พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการวางแผนสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา การดำเนินงานตามแผนงาน กำหนดกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน แต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบหลักเพื่อการดำเนินงานตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การตรวจสอบประเมินผล มีการประเมินสภาพปัจจุบันของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงสถานศึกษามีการรายงานการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปรับปรุง แก้ไข ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของชัยฤทธิ์ กลิ่นชวนชื่น (2559) ที่พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมาทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน (Plan) 2) ด้านการปฏิบัติ (Do) 3) การตรวจสอบ (Check) และ 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) และสอดคล้องกับการวิจัยของสมประสงค์ ยมนา (2560) ที่พบว่า สถานศึกษาทุกแห่งต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาเป็นระบบการทำงานปกติ เป็นหน้าที่ของทุกคน ทุกฝ่ายที่ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ระบุว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม

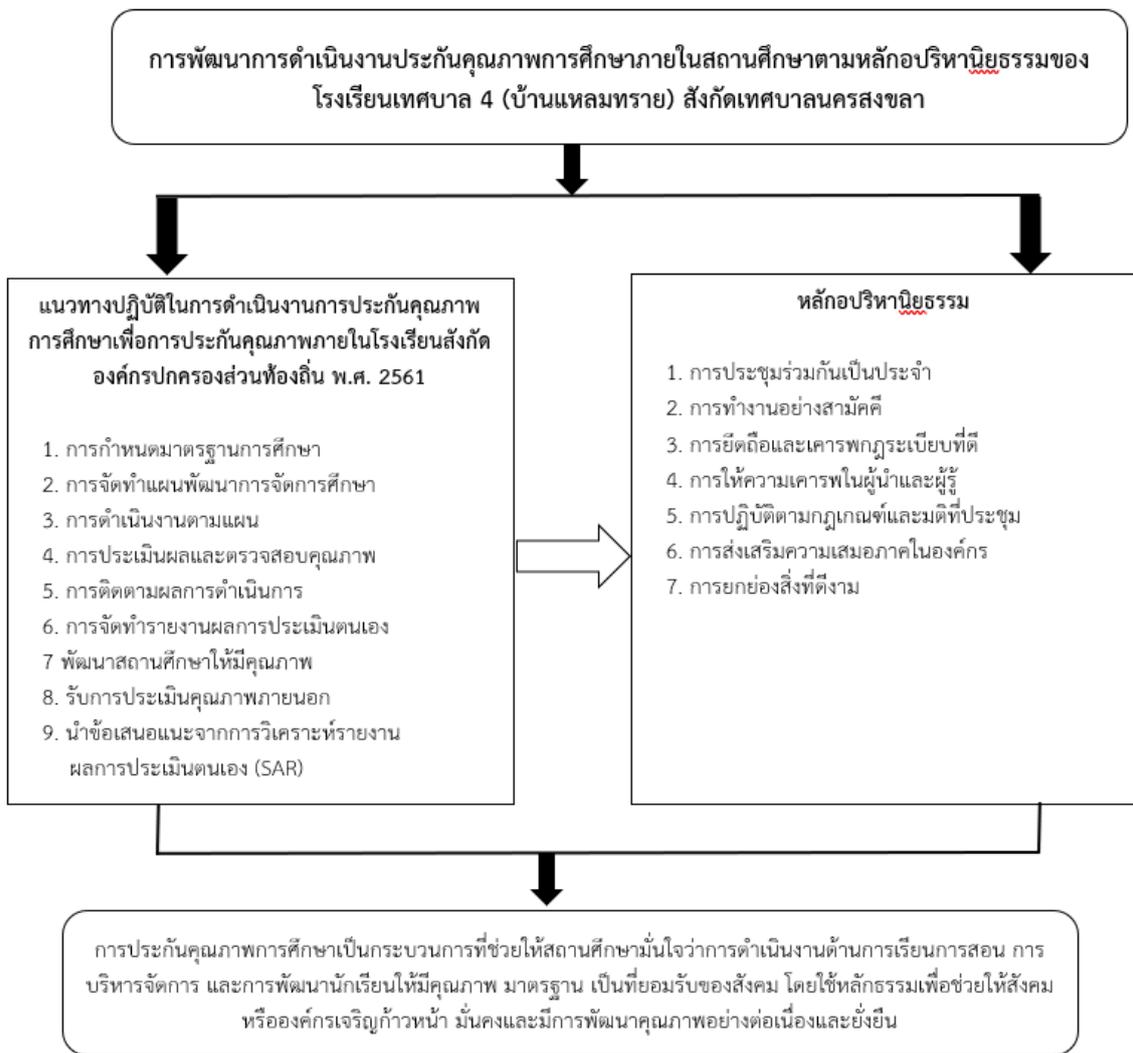
2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอำนวยการนิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครผลการศึกษา พบว่าแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการดำเนินการตามหลักอำนวยการนิยธรรม มาใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผน 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ 5) การติดตามผลการดำเนินการ 6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการ 7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 8) รับการประเมินคุณภาพภายนอก 9) นำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) โดยใช้หลักอำนวยการนิยธรรม ประกอบด้วย 1) การประชุมร่วมกันเป็นประจำ 2) การทำงานอย่างสามัคคี 3) การยึดถือและเคารพกฎระเบียบที่ดี 4) การให้ความเคารพในผู้นำและผู้รู้ 5) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และมติที่ประชุม 6) การส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร 7) การยกย่องสิ่งที่ดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของรัตนา ซื่อสัตย์ (2559) ที่พบว่า แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน คือ 1) สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมวางแผนเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ร่วมกัน 2) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) ควรให้คณะกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและนำมาปรับให้เข้ากับบริบทของ สถานศึกษา 4) ควรมีการตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5) ควรมีการแจ้งให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้รับทราบมาตรฐานของสถานศึกษาในการประชุมประจำเดือน 6) แจ้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกทราบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการทำจดหมายข่าว หรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุชุมชน

3. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักอำนวยการนิยธรรม ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มีความเป็นไปได้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำหลักอำนวยการนิยธรรมมาใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาทำให้โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของเขมานันท์ ขบวนฉลาด (2564) ที่พบว่า การประยุกต์ใช้หลักอำนวยการนิยธรรมในด้านหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ โดยจัดให้มีการจัดประชุมผู้นำชุมชนเป็นประจำทุกเดือน การไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่บัญญัติ จักไม่ถอน สิ่งที่ทำนบัญญัติไว้แล้ว คือ การไม่บัญญัติระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ตามความต้องการของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ด้านสักการะเคารพนับถือบูชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย คือการปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด ด้านไม่ข่มขืนบังคับปกครองหญิงในสกุล มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่แบ่งชนชั้นวรรณะ ด้านสักการะ เคารพ นับถือ บูชาเจดีย์สถาน โดยการจัดกิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ในช่วงเทศกาล ด้านถวายความอารักขาความคุ้มครองป้องกันโดยขอธรรมในพระอรหันต์ทั้งหลายเป็นอย่างดีประยุกต์ใช้โดยการทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งในช่วงเทศกาลวันสำคัญทางศาสนา และสอดคล้องกับการวิจัยของวิสุทธิ บุญญะโสภิต (2563) ที่พบว่า ได้ดำเนินการประชุมทุกไตรมาส ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำได้จัดการประชุมโดยใช้เกณฑ์จำนวนกรรมการครบองค์ประชุม ด้านการไม่บัญญัติ

หรือไม่ล้มเลิก มีข้อบัญญัติตามอำเภอใจยึดระเบียบที่ สปสช. แนะนำ การเคารพนับถือบูชาผู้สูงอายุ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ชาวบ้านในตำบล และกรรมการกองทุน มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ปราชญ์ชาวบ้านและ แกนนามาร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ด้านการให้เกียรติและคุ้มครองเด็กและสตรี ได้จัดให้มีโครงการ เพื่อเด็กปฐมวัย กลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น และกลุ่มสตรี ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม มี การทำงานที่เชื่อมโยงกับวันสำคัญของชาติ ทั้งวันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ และวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีการเชื่อมโยงกับโครงการของหน่วยงานของรัฐ การอารักข คุ้มครอง ป้องกันอันชอบธรรมแก่พระสงฆ์สามเณร ผู้ปฏิบัติธรรมและศาสนา มีการจัดทำโครงการเพื่อการดูแลพระสงฆ์และมีการให้ความรู้ต่อประชาชนในเรื่อง การถวายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) สังกัดเทศบาลนครสงขลา สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผน 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ 5) การติดตามผลการดำเนินการ 6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการ 7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 8) รับการประเมินคุณภาพภายนอก 9) นำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) โดยนำหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนามาใช้ คือ หลักการบริหารนิยธรรม 7 ประการ ประกอบด้วย 1) การประชุมร่วมกันเป็นประจำ 2) การทำงานอย่างสามัคคี 3) การยึดถือและเคารพกฎระเบียบที่ดี 4) การให้ความเคารพในผู้นำและผู้รู้ 5) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และมติที่ประชุม 6) การส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร 7) การยกย่องสิ่งที่ดีงาม สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสงขลา ควรนำแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ไปใช้ภายในสถานศึกษา
 - 1.2 สถานศึกษาที่นำแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ไปใช้ควรมีการติดตามและประเมินผลการนำแนวทางไปใช้
 - 1.3 สถานศึกษาอื่น สามารถนำงานวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.2 ควรศึกษาเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

2.3 การศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3. (23 กุมภาพันธ์ 2561).
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.
- เขมานันท์ ขบวนฉลาด. (2564). การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ชัยฤทธิ์ กลิ่นชวนชื่น. (2559). การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พระครูวิลาศกาญจนธรรม (เล็ก สุธมมปญโญ). (2554). การปกครองคณะสงฆ์ตามหลักกฏอปรินายธรรม 7 ของคณะสงฆ์อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภิญโญ จูสี. (2558). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- รัตนา ชื่อสัตย์. (2559). แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย). (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2565. สงขลา: โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย).
- วิสุทธิ บุญญะโสภิต. (2563). การประยุกต์ใช้หลักอปรินายธรรมในการจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล: กรณีศึกษากองทุนหลักประกันสุขภาพ ตำบลท่าไม้ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิจัยวิชาการ. 3(1), 69-83.
- สมประสงค์ ยมนา. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 4) กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.